

KOMJÁTHY

KÖNYVELÉS

ÜZLETI MAGAZIN

2022. MÁJUS | 3. SZÁM

Saját tőke védelme

A HOSSZÚ TÁVÚ MŰKÖDÉS ALAPFELTÉTELE

A tartalomból

Saját tőke védelme	3
Saját tőke	3
A saját tőke elemei a mérlegben	3
Gyors és lassú vagyonvesztés	3
Saját tőke rendezésének lehetőségei	4
1. Pótbefizetés	4
2. Törzstőke emeléssel egyidejűleg tőketartalék emelés (ázsiai tőkeemelés)	4
3. Tagi kölcsön elengedése	4
4. Jávahagyott, de ki nem fizetett osztalék elengedése	5
5. Törzstőke leszállítása tőkekivonás nélkül	5
6. Érték helyesbítés alkalmazása	5
Jegyzett tőke emelés lehetséges módjai	6
1. Pénzbeli hozzájárulás teljesítése a törzstőke javára	6
2. Apport teljesítése a törzstőke javára	6
3. Tagi kölcsön apport	7
4. Harmadik féllel szemben fennálló kötelezettség teljesítésével történő jegyzett tőke emelés	7
Tőkevédelmi szabályok változása	8
1. Lassú tőkevesztés	8
2. Pótbefizetés	8
3. Jegyzett tőke feltöltése a saját vagyonból	9
4. Jegyzett tőke emelés saját vagyonból	10
5. Gyors tőkevesztéshez kapcsolódó egyes intézkedések szigorítása	10

Az egészséges saját tőke-helyzet fenntartása egy vállalkozás hosszú távú működésének alapfeltétele, de a társasági jogban szabályozott törvényi elvárás is. A 2021-es üzleti év zárásakor is kiemelten figyelni kell a tőkevédelmi szabályokra és amennyiben szükséges a törvényi előírások alapján gondoskodni kell a tőke mihamarabbi rendezéséről.

Saját tőke védelme

Saját tőke

- az a tőkerész, amelyet a vállalkozás a tulajdonosoktól, a tagoktól, a befektetőktől időbeli korlátozás nélkül véglegesen megkapott és azzal a vállalkozás megszűnéséig szabadon rendelkezhet
- a tulajdonosok, a tagok, a befektetők az adózott eredményből a vállalkozásban hagytak
- meghatározott eszközök felértékelése útján képeztek
- jogszabályok a saját tőke elemévé soroltak

A saját tőke elemei a mérlegben

D.I. Jegyzett tőke

D.II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke

D.III. Tőketartalék

D.IV. Eredménytartalék

D.V. Lekötött tartalék

D.VI. Értékelési tartalék

D.VII. Adózott eredmény

A Ptk. gyorsütemű vagyonszűnés és lassú vagyonszűnés vonatkozásában határoz meg törvényi kötelezettséget.

Gyors ütemű vagyonszűnésről akkor beszélünk, ha

- a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent
- a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent
- a társaságot fizetési képtelenség fenyegeti vagy fizetéseit megszüntette; vagy
- ha vagyona tartozásait nem fedezi

Ebben az esetben az ügyvezető késedelem nélkül köteles összehívni a taggyűlést, ahol a tagoknak dönteniük kell

- pótbefizetés előírásáról
- a törzstőke mértékét elérő saját tőke más módon való biztosításáról vagy
- a törzstőke leszállításáról (3 millió Ft-ig lehetséges)

Mindezek hiányában a társaság átalakulását, egyesülését, szétválását vagy jogutód nélküli megszűntetését kell elhatározni. A taggyűlés ezzel kapcsolatos határozatait három hónapon belül végre kell hajtani.

Lassú vagyonszűnést akkor mutat a társaság beszámolója, ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét (Kft. esetén 3 millió Ft).

Ebben az esetben a tagoknak a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról gondoskodniuk kell. Ha ez nem történik meg, a határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását.

Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja.

A tulajdonosoknak többféle lehetőségük van a saját tőke rendezésére. A választásnál célszerű mérlegelni, hogy a társaságnak, illetve a tulajdonosoknak összességében melyik megoldás a legmegfelelőbb.

Nézzük melyek ezek.

Saját tőke rendezésének lehetőségei

1. Pótbefizetés

A Ptk. Szerint, ha a társasági szerződés feljogosítja a taggyűlést arra, hogy a veszteségek fedezésére pótbefizetési kötelezettséget írjon elő a tagok számára, meg kell határozni azt a legmagasabb összeget, amelynek befizetésére a tag kötelezhető, meghatározandó továbbá a pótbefizetés elrendelhetőségének gyakorisága is.

A pótbefizetés teljesítésének módját, ütemezését és teljesítésének határidejét a pótbefizetés elrendeléséről szóló taggyűlési határozatban kell rögzíteni.

A pótbefizetés összege a tag törzsbetétjét nem növeli.

A pótbefizetési kötelezettséget a törzsbetétek arányában kell meghatározni, és teljesíteni.

A pótbefizetés a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokkal szemben érvényesülő követelményeknek megfelelő, nem pénzbeli szolgáltatás útján is teljesíthető.

A pótbefizetés teljesíthető tehát

- pénzeszközzel és
- nem pénzbeli hozzájárulással

Nem pénzbeli hozzájárulás esetén apportképes eszközátadás történik.

Ha a társasági szerződés nem tartalmazza a pótbefizetési lehetőséget és a tagok ezen módon kívánják a saját tőkét rendezni, akkor először a társasági szerződést kell módosítani, és ezt követően lehet a pótbefizetésről határozatot hozni.

Amennyiben a társaság későbbi működése során a saját tőke - jegyzett tőke arány helyreáll, úgy a szükségtelessé vált pótbefizetést a tulajdonos részére vissza kell fizetni

2. Törzstőke emeléssel egyidejűleg tőketartalék emelés (ázsíós tőkeemelés)

A számviteli törvény rendelkezése szerint tőketartalék növekedéseként kell kimutatni: a tulajdonosok által az alapításkor az alapítás részeként, illetve a tőke-

emeléskor a tőkeemelés részeként tőketartalékba véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét.

Amennyiben a társaság negatív eredménytartalékkal rendelkezik, úgy célszerű a törzstőke emelés jogszabályi követelményének való megfelelés mellett a tőketartalék javára is pénzeszközt juttatni.

Egyrészt azért, mert vélhetően kevesebb tőkével rendezhető a társaság saját tőke helyzete, mintha csak a törzstőke javára teljesítenek a tagok, másrészt a tőketartalékba helyezett összeg a későbbiek folyamán akár jegyzett tőke növelésre, akár veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésre is felhasználható.

A tőketartalék emelésre kizárólag a törzstőke emeléssel egyidejűleg kerülhet sor, így annak tárgya akár pénz, akár nem pénzbeli hozzájárulás is lehet.

3. Tagi kölcsön elengedése

Több éven keresztül veszteséges vállalkozásoknál gyakori, hogy a tagok által nyújtott kölcsön visszafizetésére nincs belátható időn belül lehetőség, viszont a tulajdonosok már nem tudnak további szabad forrást biztosítani a kötelező tőkeemelésre. Ebben az esetben határozhatnak úgy, hogy a korábban rendelkezésre bocsátott kölcsönt elengedik. A tagi kölcsön elengedését az egyéb bevételek között kell elszámolni. Az egyéb bevételek közötti elszámolásból az következik, hogy az elengedett tagi kölcsön az adózott eredményen keresztül az eredménytartalékba kerül, és ezáltal szüntetheti meg a veszteség miatti eredménytartalék-hiányt.

A saját tőke rendezése csak az elengedés évéről készített beszámolóban, illetve az azt követő évben realizálódik, amikor is az adózott eredmény összege az eredménytartalék javára kerül átvezetésre.

Ez a megoldás jelentős többletteleherrel jár

- a bevétellel a társasági adó alapja növekszik
- az elengedett kölcsön pedig ajándéknak minősül: 18% ajándékozási illetéket fizet a megajándékozott társaság

Nagyon fontos, hogy az ajándékozás (elengedés) tényét az azt rögzítő okirattal együtt 30 napon belül be kell jelenteni az Adóhivatal felé. Az Adóhivatal a fizetendő ajándékozási illetékről a tiszta vagyonérték alapján fizetési meghagyást bocsájt ki, melynek alapján a kézhezvételtől számított 30. napon esedékessé válik az illeték megfizetése. A tagi kölcsön ilyen módon történő elengedése csak abban az esetben javasolt, ha a tagok biztosak abban, hogy a kölcsön nyújtásának időpontjában elegendő fedezettel rendelkeztek az ügylethez.

Nem magánszemély tulajdonos esetében nem keletkezik illeték fizetési kötelezettség.

4. Jóváhagyott, de ki nem fizetett osztalék elengedése

Amennyiben a társaság legfőbb szerve által jóváhagyott, de ki nem fizetett osztalék követelésként nyilvántartott összegét a (cég) tulajdonosok a társaság javára elengedik, a következők szerint kell eljárni.

Módosult a számvitelről szóló törvény osztalék miatti kötelezettség elengedésére vonatkozó elszámolási szabálya. Ennek eredményeként a számviteli törvény kiegészült egy új ponttal, mely szerint az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni (az elengedés időpontjával) az osztalék miatti kötelezettség elengedett összegét, ha a jóváhagyott osztalékból származó követelését a gazdasági társaság tulajdonosa (tagja) elengedi.

Tekintettel arra, hogy már nem bevételként kerül elszámolásra az elengedett osztalék, így a társasági adóalap-korrekciós tételnek már nincs jelentősége.

Személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség az elengedéskor nem keletkezik, mivel az Szja törvény az osztalék kifizetését, a kifizetés időpontjában adóztatja meg.

Az illetéktörvény értelmében - 2014. január 1-től - mentes az ajándékozási illeték alól az osztalékra vonatkozó követelés elengedése, függetlenül attól, hogy az osztalékot magánszemély vagy jogi személy tulajdonos engedte el a társaság javára.

Ezek értelmében sem illetékfizetési kötelezettség, sem társasági adóalap korrekciós tétel nem merül fel a jóváhagyott osztalék, tulajdonos általi elengedése következtében.

5. Törzstőke leszállítása tőkekivonás nélkül

A társaság tőkekivonás nélkül is dönthet a törzstőke leszállításáról, veszteségrendezés vagy a saját tőke más elemeinek növelése céljából, a tagok legalább háromnegyedes többséggel meghozott határozatával. A törzstőke leszállítását követően a törzstőke mértéke nem lehet kevesebb, mint a törvényi minimum összeg.

6. Értékhelyesbítés alkalmazása

A számviteli törvény lehetőséget ad a vállalkozónak arra, hogy egyes meghatározott eszközöket a számviteli törvény szerinti beszámoló mérlegében a mérlegképzítéskori piaci értéken értékelje. A piaci értéket a rendelkezésre álló információk alapján a vállalkozó – könyvvizsgáló bevonásával - határozza meg.

Az egyedi eszköz piaci értékét és az értékhelyesbítés, valamint az értékelési tartalék meghatározását minden évben (újra) el kell végezni, ha a vállalkozó él a piaci értéken történő értékelés lehetőségével. Kizárólag a saját tőke helyzete javítható, jegyzett tőke emelésre nem használható fel.

Amennyiben a társaság nem tud/nem kíván élni a tőkerendezési lehetőségekkel, akkor át kell alakulnia olyan gazdasági társasággá, amelynek a tőkekövetelményét még teljesíteni tudja. Például az Rt. átalakul Kft.-vé, vagy Kft. átalakul Bt.-vé.

Figyelembe kell venni, hogy a Számviteli törvény szerint az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyongmérleg-tervezetének a jogutód gazdasági társaság vagyonát tartalmazó oszlopában a saját tőke tételében jegyzett tőke, tőketartalék, eredménytartalék, illetve lekötött tartalék tételek szerepelhetnek, és csak pozitív összegekkel. Így ha van negatív tőkeelem, és nincs olyan más tőkelem, amelyből ellentételezni lehetne, akkor ázsziós tőkeemelést kell a tulajdonosoknak végrehajtaniuk.

Jegyzett tőke emelés lehetséges módjai

1. Pénzbeli hozzájárulás teljesítése a törzstőke javára

A tőkeemelés „legegyszerűbb” módja. A tulajdonosok által a törzstőke javára történő pénzbeli hozzájárulás pénzeszköz és a cégbírósági bejegyzést követően jegyzett tőke növekedésként kerül kimutatásra a könyvelésben.

A készpénzben teljesített vagyoni hozzájárulást is minél előbb érdemes a társaság bankszámlájára befizetni, mind a törzstőke emelés valódiságának igazolása, mind a pénzkezelési szabályzatban meghatározott napi készpénz állomány záró értékének betartása céljából.

A törzstőke emelés során a törvényi 3 millió forintos minimumon kívül szükséges figyelemmel lenni a saját tőke - jegyzett tőke arányra, vagyis a saját tőke elérje a jegyzett tőkét és – Kft esetében – ne legyen kevesebb, mint a jegyzett tőke 50%-a.

Adófizetési kötelezettség magánszemély tulajdonos esetében nem merül fel, mivel a törzstőke javára történő vagyoni szolgáltatás adózott jövedelemből teljesül.

Nem magánszemély (társaság) tulajdonos esetén a társaság eszközeinek struktúrája kerül átrendezésre (pénzeszköz állomány csökken, részesedés értéke növekszik), így az adóalapnál nem jelenik meg a gazdasági esemény.

2. Apport teljesítése a törzstőke javára

A tagok döntése alapján a társaság jegyzett tőkéje megemelhető olyan apporttal, amely a vállalkozás gazdasági érdekeit szolgálja.

De mi is az az apport? Az apport nem más, mint forgalomképes vagyoni értékkel rendelkező dolog (tárgy), szellemi alkotáshoz fűződő vagy egyéb vagyoni értékű jog, illetve elismert vagy bírósági határozaton alapuló követelés. A forgalomképesség azt jelenti, hogy az apport tárgya szabadon átruházható, a vagyoni érték pedig azt, hogy pénzben kifejezhető.

Az apport teljesítése során az eszköz/vagyoni értékű jog/követelés átkerül a társaság tulajdonába, azt ténylegesen is rendelkezésre kell bocsátani. Célszerű olyan apportot szolgáltatni, melyet a társaság ténylegesen tud hasznosítani tevékenysége folytatása során. A szolgáltatott apportot értékelni kell, a piaci érték meghatározásához könyvvizsgáló, vagy igazságügyi tárgyszakértő bevonása szükséges. Előfordulhat, hogy a szolgáltatott apport értéke meghaladja a szükséges törzstőke növekmény mértékét, így a felettes részt a tőketartalék javára kell elszámolni.

Az Áfa törvény szerint az apport nem minősül termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak, ha az apportálás az általános forgalmi adóról szóló

törvényben foglaltak szerint történik. Egyéb esetben az Áfa törvény általános szabályai alkalmazandók.

Az apport az illetéktörvény fogalmi rendszerében visszterhes vagyonátruházásnak minősül, így vagyonszerzési illetékfizetési kötelezettség merül fel, ha az apport tárgya:

- ingatlan
- az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog
- gépjármű, illetőleg pótkocsi tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának megszerzése
- belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betét (részvény, üzletrész, szövetkezeti részesedés, átalakított befektetői részjegy) megszerzésére.

3. Tagi kölcsön apport

Sok tulajdonos dönt úgy, hogy a külső tartozások elkerülése érdekében saját maga a cég vagyonán felül finanszírozza a napi működést annak érdekében, hogy piacon tudjon maradni és eredményt érjen el. Évek alatt az így juttatott kölcsön jelentős összegre nőhet, és a vállalkozás a gyakorlatban szinte „saját tőkeként” kénytelen forgatni az így rendelkezésére bocsátott összeget, mindezt a tulajdonosok akaratából. Ha a gazdálkodás alapján valószínűsíthető, hogy ez a kölcsön még huzamosabb ideig nem tud visszafizetésre kerülni, felhasználható a tőke felemelésére.

A törvény nevesíti, hogy nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként követelés is szolgáltatatható, ha azt az adós elismerte, vagy az jogerős bírósági határozaton alapul.

A tagi hitel apportálás feltétele, hogy az "forgalomképes" legyen, a tagi kölcsönnek meg kell lennie eszköz oldalon a fedezetének, valamint szerződéssel kell rendelkezni hozzá.

Fontos tényező, hogy élő követelés lehet csak az apport tárgya, azaz olyan kölcsön, amely még nem évült el. Az elévülés kezdete az az időpont, amikor a kölcsön esedékessé válik, azaz a lejárat napja. A lejárt követelés öt év alatt elévül, ezért ha ennél régebbi lejáratú követelés, nyugvó kölcsönök várják a könyvekben az eredményességet, akkor azok már nem alkalmasak a tőkeemelés végrehajtására.

Más a helyzet akkor, ha a kölcsönszerződés határozatlan időre szól: ekkor mindaddig nem esedékes a kölcsön, amíg a nyújtója nem jelenti be igényét a kölcsön visszafizetésére.

Amennyiben a társaság vesztesége, és így a tagi kölcsön nyújtása szabálytalan költségelszámolással, illetve a bevételek eltitkolásával magyarázható, úgy ezen "technikai jellegű" tagi hitel apportálása nem indokolható, és igazolható.

A tőkeemelés végrehajtásához meg kell állapítani azt a kölcsönrészt, amely apportként nyújtásra kerül. Ezt követően a tagok határozata alapján módosítani kell a társasági szerződést, amely a Cégbírósághoz történő benyújtást követő végzéssel válik a korábbi kölcsön a jegyzett tőke részévé.

SZJA: Amennyiben a tagi hitel fejében szerzett részesedés nem haladja meg a tagi hitelből származó követelést, úgy az ügyletből a magánszemélynek nem keletkezik jövedelme, így nem merül fel személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettség. Azonban, ha a tagi hitel követelés összegét meghaladóan jut részesedéshez, úgy a szerzett többlet jövedelem egyéb jövedelemként válik adókötelessé.

Illeték: A visszterhes vagyonátruházási illeték tárgyi hatálya alá a követelés átruházása nem tartozik, így sem magánszemély, sem jogi személy esetén illetékfizetési kötelezettséggel számolni nem kell.

4. Harmadik féllel szemben fennálló kötelezettség teljesítésével történő jegyzett tőke emelés

A Ptk rendelkezése szerint „A korlátolt felelősségű társaság és a zártkörűen működő részvénytársaság a jegyzett tőkéjének felemelése során - kivéve a zártkörűen működő társaság működési formájának megváltoztatásához kapcsolódó tőkeemelést - a pénzbeli vagyoni hozzájárulás társaság részére történő rendelkezésre bocsátásának minősül az is, ha a pénzbeli hozzájárulás teljesítését vállaló személy a befizetni vállalt pénzbeli vagyoni hozzájárulást a jegyzett tőke emeléséről hozott határozatban meghatározott feltételek szerint a társaságot terhelő fizetési kötelezettség teljesítéseként harmadik személynek fizeti meg.”

Azaz pénzbeli vagyoni hozzájárulás társaság részére

történő rendelkezésre bocsátásának minősül, ha a pénzbeli hozzájárulás teljesítését vállaló személy a befizetni vállalt pénzbeli vagyoni hozzájárulást a jegyzett tőke emeléséről hozott határozatban meghatározott feltételek szerint a társaságot terhelő fizetési kötelezettség teljesítéseként harmadik

személynek fizeti meg. A Ctv szerint a változásbejegyzési kérelemhez a pénzbeli vagyoni hozzájárulás megfizetésének megtörténtéről ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett vagy közjegyző által közokiratba foglalt vezető tisztségviselői nyilatkozatot kell csatolni.

Tőkevédelmi szabályok változása

2022. január 1-től változtak az egyes tőkevédelmi szabályok. A változások a lassú tőkevesztés, pótbefizetés, jegyzett tőke feltöltése a saját vagyonból, jegyzett tőke emelés saját vagyonból, gyors tőkevesztés szabályozását érintik.

A saját tőke védelmére vonatkozó jogi előírások a hitelezői jogok érvényesülését szolgálják és csak a Kft. és az Rt társasági forma esetében bírnak jogi relevanciával, mivel főszabály szerint ezen társaságok tulajdonosai csak a bevitt vagyonuk erejéig állnak helyt a társaság tartozásaiért.

A COVID-19 járvány egyik gazdasági hatása, hogy az egyes szektorok, üzletágak jövedelmezőségét, fennmaradását teljesen átalakította, méghozzá igen jelentős mértékben.

Továbbra is általánosságban elmondható, hogy a cégtulajdonosok jól megfontolt érdeke, hogy működésüket korlátolt felelősségű társaság keretei között folytassák, ugyanakkor a 2020. és 2021. év – több szektorban megjelenő – vesztesége vélhetően a hitelezővédelmi szabályoknak való megfelelés iránti intézkedést fognak indukálni a 2021. évi beszámoló elfogadása során.

1. Lassú tőkevesztés

A lassú tőkevesztés szabálmódosítás értelmében a „figyelési időszak” 2022. január 1-től a két üzleti év helyett, két, teljes – 12 hónapot magába foglaló – üzleti év.

A törvénymódosításhoz fűzött indoklás szerint a változtatás szövegpontosító jellegű módosítás, célja, hogy két teljes, vagyis kétszer tizenkét hónapos üzleti év képezze a szabály alapját, hiszen az újonnan alakuló társaságok első üzleti éve természetesen

személynek fizeti meg. A Ctv szerint a változásbejegyzési kérelemhez a pénzbeli vagyoni hozzájárulás megfizetésének megtörténtéről ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett vagy közjegyző által közokiratba foglalt vezető tisztségviselői nyilatkozatot kell csatolni.

Szintén kedvezően érinti a szabályváltozás azokat a társaságokat, akiknek adónem váltás miatt 12 hónapon belül több üzleti évük keletkezik.

A jogszabályi szöveg 2022. január 1-től az alábbi

„Ha egymást követő két teljes – tizenkét hónapot magában foglaló – üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejáratát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását. Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnését vagy az egyesülést is választhatja.”

2. Pótbefizetés

Az üzleti élet irányából merült fel az igény arra, hogy a korlátolt felelősségű társaság esetében a pótbefizetést a gazdasági társaságok működésének stabilitását, a fizetőképességük hatékonyabb biztosítását szolgáló eszközként a Ptk. általános társasági jogi jogintézményként szabályozza.

Az új szövegezés lehetőséget ad arra, hogy a társaság legfőbb szerve másként döntsön, így nem feltétlenül a pótbefizetés időpontjában a társasággal tagsági jogviszonyban álló tag részére kell visszafizetni a veszteség pótlásához már nem szükséges pótbefizetés összegét.

A módosítás mentesíti az egyszemélyes társasági formákat az alól, hogy a pótbefizetés elrendeléséhez formális létesítő okirat módosításra kényszerüljenek. A többszemélyes társaság esetén garanciális jelen-

tősége van annak, hogy a tagok előzetesen elfogadják magukra nézve, hogy pótbefizetés teljesítésére lehetnek kötelezettek, de ez az egyszemélyes társaság esetén feleslegesnek tűnik.

A pótbefizetés hatékony és gyors eszközt biztosít a társaságoknak, a társaság tagjainak arra, hogy a fizetőképességének megrendülése esetén tőkepótlásról tudjanak gondoskodni.

A pótbefizetéssel kizárólag a saját tőke helyzete javítható, jegyzett tőke emelésre nem használható fel.

Változás

(1) Ha a társaság létesítő okirata feljogosítja a legfőbb szervet arra, hogy a veszteségek fedezésére pótbefizetési kötelezettséget írjon elő a tagok számára, meg kell határozni azt a legmagasabb összeget, amelynek befizetésére a tag kötelezhető, továbbá a pótbefizetés elrendelhetőségének gyakoriságát.

(2) A pótbefizetés teljesítésének módját, ütemezését és teljesítésének határidejét a pótbefizetés elrendeléséről szóló legfőbb szervi határozatban kell meghatározni. A pótbefizetés összege a tag vagyoni hozzájárulását nem növeli. A pótbefizetés a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokkal szemben érvényesülő követelményeknek megfelelő nem pénzbeli szolgáltatás útján is teljesíthető.

(3) A pótbefizetési kötelezettséget a tag vagyoni hozzájárulása arányában kell meghatározni és teljesíteni.

(4) A pótbefizetés késedelmes teljesítése vagy teljesítésének elmulasztása esetén a tag vagyoni hozzájárulásának nemteljesítésére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(5) A legfőbb szerv eltérő határozata hiányában a veszteség pótlásához nem szükséges pótbefizetéseket a visszafizetés időpontjában a társasággal tagsági jogviszonyban álló tagok részére vissza kell fizetni. A visszafizetésre a vagyoni hozzájárulások teljes befizetése után kerülhet sor.

(6) Korlátolt felelősségű társaság esetén a saját üzletrészre, zártkörűen működő részvénytársaság esetén a saját részvényre jutó pótbefizetést nem kell visszafizetni.

(7) Egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság és egyszemélyes részvénytársaság esetén a pótbefizetés előírásához létesítő okiratba foglalt rendelkezésre nincs szükség. A pótbefizetés feltételeit az alapítónak vagy az egyedüli tagnak a határozatában kell megállapítania.

(8) A nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabálya pótbefizetésről nem rendelkezhet. Az alapszabály ettől eltérő rendelkezése semmis."

3. Jegyzett tőke feltöltése a saját vagyonból

A módosítás jelentősen egyszerűsíti az ún. feltöltés szabályt. A módosítás által a tag(ok) határozhat(nak) úgy, hogy egészben vagy részben az osztalék terhére vállalják a pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatását. A társaság tehát jogosult osztalékról határozni, azonban annak a tagnak, aki még nem teljesítette pénzbeli vagyoni hozzájárulását, az osztalék nem fizethető ki, hanem a még nem teljesített pénzbeli betétre kell elszámolni.

Az új szabályok szerint, ha a társaság profitja és esetlegesen a tag egyidejű befizetése mellett sem kerül a törzstőke két teljes - tizenkét hónapot felölelő - üzleti év alatt rendelkezésre bocsátásra, a tag köteles a még be nem fizetett pénzbeli hozzájárulását a második teljes üzleti évről készített számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásától számított három hónapon belül rendelkezésre bocsátani. Ha tag ennek nem tesz eleget, a vagyoni hozzájárulás teljesítésének elmulasztásának szabályait kell alkalmazni, amely végső esetben a tagsági jogviszony megszűnésével jár.

A módosult szabályozás jelentős hitelezővédelmi szerepet tölt be, hiszen megakadályozza a teljes törzsbe-tét befizetés előtti osztalékfelvételt, továbbá azt, hogy a korlátolt felelősségű társaság a jog által nem kontrollált ideig a minimális jegyzett tőke nélkül működjön.

Az új megfogalmazású, és határidőt is meghatározó „feltöltés szabályt” csak a hatálybalépését – 2022. január 1-ét - követő társaság alapítás és tőkeemelés során kell alkalmazni.

Változás

(1) Ha a társasági szerződés rendelkezése alapján a nyilvántartásba vételig a teljes pénzbeli vagyoni hozzájárulást nem kell befizetni, a tag a pénzbeli vagyoni hozzájárulását egészben vagy részben az osztalékfizetés szabályai szerint felosztható nyereségből fizetheti meg. Ebben az esetben a társaság mindaddig nem fizetheti ki a tagnak az őt megillető osztalékot, hanem azt a tag még meg nem fizetett törzsbetéteire kell elszámolnia, amíg a be nem fizetett és a tag törzsbetéteire elszámolt nyereség a tag által teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulással együtt el nem éri a tag által vállalt teljes pénzbeli hozzájárulás mértékét.

(2) Ha a társaság a nyilvántartásba vételétől számított második teljes - tizenkét hónapot magában foglaló - üzleti év végéig a teljes pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatására - ideértve az (1) bekezdés szerinti esetet is - nem került sor, a tag a még nem teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulását a társaság nyilvántartásba vételétől számított második teljes - tizenkét hónapot magában foglaló - üzleti évről készült beszámoló elfogadásától számított három hónapon belül köteles rendelkezésre bocsátani.

(3) Semmis a társasági szerződés olyan rendelkezése, amely az (1) és (2) bekezdésben foglaltaknál a tagra nézve kedvezőbb szabályokat állapít meg.

(4) A tagok a még nem teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulásuk összegének erejéig kötelesek helytállni a társaság tartozásaiért."

4. Jegyzett tőke emelés saját vagyonból

A számviteli szabályokkal összhangba került módosításra a törzstőkén, illetve alaptőkén felüli vagyonból történő saját tőke emelés polgári jogi szabályrendszere. A Ptk módosult szabályai értelmében – kft-k és rt-k esetében - a saját tőke emelésre fordítandó jegyzett tőkén felüli vagyon számbavételénél a lekötött tartalékot és az értékelési tartalékot figyelmen kívül kell hagyni. A számviteli szabályok eddig is így rendelkeztek.

A számviteli törvény szerint a szabad tőke- és eredménytartalék összege fordítható jegyzett tőke emelésre.

Magánszemély tulajdonosnál a személyi jövedelemadó törvény adófizetési pontot nem a saját tőkéből történő jegyzett tőke emeléshez rendel, hanem a tőke kivonásához, vagyis halasztott adófizetési

kötelezettség kerül szabályozásra. Az SZJA törvény rendelkezése szerint a részesedés értékesítésekor, a jegyzett tőke leszállításakor, a társaság megszűnésekor kerül leadózásra a saját tőkéből felemelt jegyzett tőke összege.

Változás

„(1) A társaság a tagok legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozatával a törzstőkét a törzstőkén felüli vagyonából akkor emelheti fel, ha a felemelt törzstőke nem haladja meg a társaság - lekötött tartalékkal, értékelési tartalékkal csökkentett - saját tőkéjét, és a társaság előző üzleti évre vonatkozó beszámolójának mérlege vagy a tárgyévi közbenső mérlege szerint a társaság rendelkezik olyan törzstőkén felüli vagyonnal, amely törzstőkeemelésre fordítható.”

(2) A részvénytársaság alaptőkéjét alaptőkén felüli vagyonával vagy annak egy részével felemelheti, ha az előző üzleti évre vonatkozó beszámolójának mérlege vagy a tárgyévi közbenső mérlege szerint a társaság rendelkezik olyan alaptőkén felüli vagyonnal, amely alaptőkeemelésre fordítható, és a részvénytársaság alaptőkéje a tőkeemelés követően sem haladja meg a - lekötött tartalékkal, értékelési tartalékkal csökkentett - saját tőke összegét.”

5. Gyors tőkevesztéshez kapcsolódó egyes intézkedések szigorítása

Gyors tőkevesztés egyik esetköre – Kft-k esetében – ha a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökken. A jogalkotó ezekhez az esetkörokhöz rendkívüli taggyűlés, illetve közgyűlés összehívási kötelezettségéről rendelkezett, továbbá előírta, hogy ha a taggyűlés, közgyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívásra okot adó körülmény változatlanul fennáll, a törzstőkét, illetve az alaptőkét le kell szállítani. További intézkedési kötelezettség került rögzítésre, miszerint ha a törzstőke, illetve az alaptőke leszállításra nincs mód – mert az a törvényi minimum összegével azonos -, a társaságnak a törzstőke/alaptőke leszállításának megghiúsulására előírt rendelkezéseket kell alkalmaznia. Vagyis ekkor a taggyűlés/közgyűlés:

- átalakulásról,
- egyesülésről,

- szétválásról, vagy
- jogutód nélküli megszűnésről

határozhat.

Változás

„(3) Ha a taggyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívására okot adó, az (1) bekezdés a) pontja szerinti körülmény változatlanul fennáll, a törzstőkét le kell szállítani. Ha a törzstőke leszállítására nincs mód, a társaságnak a törzstőke leszállításának megghiúsulására előírt rendelkezéseket kell alkalmaznia.

(4) Semmis a társasági szerződés olyan rendelkezése, amely az (1)-(3) bekezdésben foglalt szabályoknál a

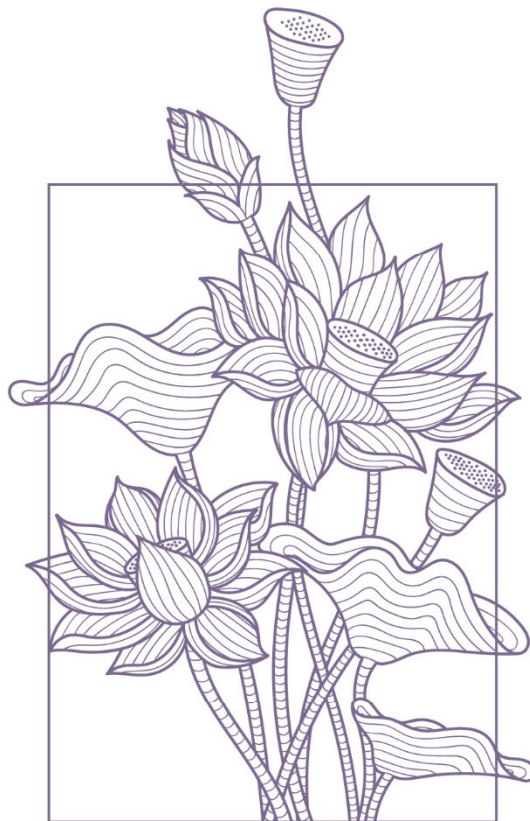
társaságra nézve enyhébb követelményeket ír elő.”

„(3) Ha a közgyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívására okot adó, az (1) bekezdés a) pontja szerinti körülmény változatlanul fennáll, az alaptőkét le kell szállítani. Ha az alaptőke leszállítására nincs mód, a részvénytársaságnak az alaptőke leszállítás megghiúsulására előírt rendelkezéseket kell alkalmaznia.

(4) Semmis az alapszabály olyan rendelkezése, amely az (1)-(3) bekezdésben foglalt szabályoknál a részvénytársaságra nézve enyhébb követelményeket ír elő.”

Forrás: Önadózó

Komjáthy Könyvelés

WWW.KOMJATHYKONYVELES.HU
info@komjathykonyveles.hu